

Inhaalslag

Colofon

ISBN: 978 94 6365 456 2
1e druk 2022
© 2022, Anne-Marike van Arkel
www.annemarikevanarkel.nl

Uitgeverij Elikser
Ossekop 4
8911 LE Leeuwarden
www.elikser.nl

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra
Foto auteur: de Beeldredacteur/Michel ter Wolbeek

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Anne-Marieke van Arkel

Inhaalslag

Inhaalslag

Deel I

Het leven bestaat uit geheimen,
gedeelde geheimen
die plotseling opbloeien.

(Annabel Torres, deel van gedicht op suikerzakjes,
Stedelijk Museum Amsterdam)

Voor Netty Mijderwijk, Petra Keijzer, Marjolein Steffen en Harmke van Gent, omdat zij mij als externe lezers het vertrouwen gaven dat het een verhaal is, waard om te lezen en zij mij met hun kritische opmerkingen en vragen verder brachten.

Voor Annick, Peter en Bram, omdat zij de moed hadden het te lezen en ook hun mening te geven.

Ten slotte voor iedereen die liefdevol in het leven staat.
En van lezen houdt.

De aanloop

Een

2003

Eva staarde verveeld voor zich uit. Ze keek naar de metalen klok boven het bord. Een hele tijd geleden was het al vijf over half twaalf. Ze zuchtte. Die wijzers leken niet vooruit te branden. Tien over half twaalf pas.

Ze probeerde haar tas te pakken. Als ze nu vast haar spullen erin deed? De ijzige blik van haar leraar deed haar anders besluiten. Nablijven of morgenvroeg terugkomen was wel het laatste waar ze op zat te wachten. Ze wilde alleen maar weg, weg van deze plek. Nadenken. Haar hoofd zat veel te vol met alles.

Eindelijk. Ze mochten hun tassen inpakken. Eva zwaaide haar rode rugtas over haar schouder en was als eerste de klas uit.

Robbert keek het tengere meisje hoofdschuddend na. Wat die toch had de laatste tijd? Normaal gesproken was ze een leergierig en enthousiast kind. Aanspreekbaar ook. Hij begreep er niets van, al was hij haar klassenmentor.

Eva liep snel door. Stel je voor dat ze Jeroen tegenkwam. Die bemoeide zich altijd overal mee. Ze ging het hek door, stak de straat over en schoot een zijstraat in. Ze was uit het zicht, een hele opluchting. Ze rilde een beetje, het was fris deze woensdag, ze kon de herfst al ruiken. Ze hield wel van het najaar, wanneer door de natuur al het oude werd opgeruimd. Deed haar hoofd dat ook maar met al die nare hersenspinsels.

Ze minderde vaart. Vertwijfeld staarde ze voor zich uit. Ze

kon er met niemand over praten. Die vreemde auto die haar in de gaten hield. Al die verwarrende gevoelens. Ze voelde zich heel erg alleen.

Ze merkte niet dat een grote donkerblauwe auto naast haar stopte. Het raampje ging naar beneden en ze hoorde een bekende stem.

“Dag Eva, wat loop jij in gedachten. Op weg naar huis?”

Eva schrok. Haar vader. “Ha pap,” zei ze zo gewoon mogelijk. “Wat doe jij hier? Ik dacht dat je in Den Haag was vandaag.” Haar vader was er bijna nooit, zeker niet overdag, en uitgerekend nu kwam ze hem tegen.

“Jan, zullen we haar maar meenemen?”

De chauffeur knikte, stapte uit en deed de deur voor Eva open. Eva bedankte hem en probeerde erbij te glimlachen – hij kon er immers ook niets aan doen dat dit het laatste was waar ze op zat te wachten.

Ze ging naast haar vader zitten. Te zien aan alle papieren, had hij tijdens de rit gewerkt. Ze was trots op haar vader. Ze had op het nieuws gehoord dat mensen veel vertrouwen in hem hadden. Al baalde ze ervan dat hij door de week haast nooit thuis was. Behalve nu dan, dacht ze wrang.

“Ben je vrij vanmiddag?” vroeg haar vader belangstellend.

Daar begon het al. Hij wist best dat ze vaak spijbelde de laatste tijd. Ze had moeten beloven dat niet meer te doen, anders zouden haar ouders maatregelen nemen. “Ja, gelukkig wel! Onze leraar geschiedenis is ziek en die van gymnastiek heeft een studiedag,” zei ze snel. Het kwam er moeiteloos uit. Ze durfde haar vader niet aan te kijken. Eigenlijk wilde ze niet liegen, maar ja, veel keus had ze niet. Ze deed er verder maar het zwijgen toe.

Jan de Jong draaide de oprijlaan op naar het statige huis van de familie Van Berckel in Bussum. Eva dacht bij zichzelf dat als een makelaar hun witte villa zou beschrijven, hij het vast een karakteristiek huis zou noemen, met die grote balkons aan de voorkant en de sfeervolle serre aan de achterkant. De twee zijvleugels met kamers en gastenverblijven zou hij opvallend noemen. De hoeveelheid grond eromheen, met mooie oude bomen aan de rand van de aangelegde tuin, een buitenkans.

Als Eva kinderen van school mee naar huis nam, vroeger toen ze nog op de basisschool zat, waren die er altijd helemaal stil van geweest. Dat had ze nooit leuk gevonden. Tegenwoordig nam ze niet zomaar meer iemand mee. Nu haar vader sinds een paar jaar ook nog een bekende Nederlander was geworden, had ze er al helemaal geen zin meer in.

Samen met haar vader liep ze naar de voordeur.

“Je bent wel stil, Eef. Is er soms wat?”

Eva haalde haar schouders op en antwoordde: “Wat zou er zijn?”

Paul vroeg zich af wat er allemaal in dat koppetje omging. Dat was bij zijn dochter toch heel wat ingewikkelder dan bij de jongens. Daar kon hij zich beter in verplaatsen. Al waren ook zij als pubers niet altijd goed te volgen.

Eva wachtte tot Paul de deur opendeed en sprintte naar binnen, meteen de brede monumentale trap op naar haar kamer.

“Hé, wacht eens even! Zullen we samen lunchen? Daar heb ik wel tijd voor, om drie uur moet ik pas weer weg.”

Eva knikte, waarom ook niet?

Ze gingen naar de studeerkamer van Paul. Eva kwam hier

graag. Het rook er altijd zo lekker naar oude boeken. De ruimte had nog het meeste weg van een ouderwetse bibliotheek in een landhuis.

Jeanet van Boven, al jaren de huishoudster van het gezin, bracht de lunch. Kennelijk had Paul vanuit de auto gebeld, dacht Eva, maar er was meer dan genoeg voor twee.

Jeanet zag Eva zitten, maar ze moest het toch doorgeven. “Paul, er is zojuist gebeld door de school. Ze zouden het fijn vinden als je even terugbelt.” Ze vond het rot voor het meisje, maar ze had geen keuze.

Eva verschoot van kleur. Het ging vast over haar.

Paul zag zijn dochter langzaam bleek worden. Er klopte hier iets niet helemaal. Het verbaasde hem overigens niet echt. “Eva, volgens mij hoor jij op school te zitten in plaats van hier bij mij. Zal ik de school eerst terugbellen of vertel je het mij zelf?”

Eva voelde tranen opkomen. Ze stond op en rende weg naar boven, naar haar kamer. Wat moest ze zeggen?

Paul pakte de telefoon. Hij wist dat het geen enkele zin had nu meteen achter haar aan te gaan. Dan maar eerst het verhaal van de school horen.

“Met Jan de Vries,” hoorde hij aan de andere kant van de lijn.

“Dag, met Paul van Berckel. Ik begrijp dat u heeft gebeld?”

“Jazeker,” zei de conrector, al had hij niet verwacht de minister zelf aan de lijn te krijgen. “Ik ben blij dat u zo snel terugbelt. Uw dochter is vanmiddag weer niet in de les verschenen. Is ze wel thuisgekomen? Anders zwerft ze nu misschien over straat.”

Paul moest inwendig lachen om die laatste opmerking. Dat was nu juist niets voor Eva. “Ze is thuis, ik heb haar zelf opgepikt van straat. Ik kwam haar tegen op weg naar huis.”

“Ja,” vervolgde De Vries, “als het zo doorgaat met dat gespijbel, dan ben ik bang dat er een schorsing aan zit te komen. Daarom bel ik nu ook meteen. Het is de zesde keer in twee weken. We willen geen herhaling van vorig jaar. Wilt u nog eens met haar praten en haar de ernst van de zaak duidelijk maken? Als het nog een keer gebeurt, dan zal ik echt zwaardere maatregelen moeten treffen. Ook ten opzichte van de andere leerlingen. Morgen zal ik met haar praten.”

“De Vries, ik begrijp het probleem. Mijn vrouw en ik zullen dat ook doen. Wij zijn niet bepaald blij met haar gedrag. Laten we goed contact hierover houden.”

De mannen namen afscheid van elkaar.

Een flinke roffel op de deur.

“Binnen!” riep Paul.

Het was Jeroen, de oudste van de drie kinderen. Zeventien jaar, hij deed dit schooljaar eindexamen. Hij was lang van stuk, sportief en zeer gedisciplineerd. “Pa, je bent thuis! Dat komt goed uit.” Hij struikelde bijna over zijn woorden. “Eva was er weer niet. Ik bedoel, ze zat weer niet in de les. Haar leraar geschiedenis zag mij lopen en vroeg mij waar ze kon zijn. Maar hoe kan ik dat weten? ‘Ze zal wel weer spijbelen,’ zei ik nog.”

Paul fronste zijn wenkbrauwen. “Dat lijkt verdacht veel op klikken. Daar hou ik niet van, Jeroen!” reageerde hij op scherpe toon.

“Maar ben je dan niet ontzettend boos? Het is niet de eerste keer, weet je!” Jeroen snapte er niets van. Waarom hield hij Eva zo de hand boven het hoofd? Zijn vader kon best streng zijn, wist hij uit ervaring.

“Natuurlijk bevalt dat spijbelen mij ook niets, maar hoe ik

daar mee omga, maak ik zelf wel uit.” Wat milder nu, vervolgde hij: “Claire en ik gaan met Eva praten, maak je daar maar geen zorgen over.”

Jeroen was nog niet overtuigd en vervolgde: “Dat mag dan wel een stevig gesprek zijn.”

Paul voelde enige irritatie opkomen, Jeroen moest altijd het laatste woord hebben. “Moet je geen huiswerk maken?” vroeg hij, duidelijk makend dat het gesprek wat hem betreft ten einde was.

“Ik ga al!” Jeroen begreep de hint en ging enigszins verongelijkt naar zijn kamer. Het scheelde kennelijk als je de jongste was en een meisje.

Paul zuchtte diep toen de deur achter hem sloot. Met zijn ogen dicht nam hij een slok van zijn inmiddels koud geworden koffie. Hij moest zich gaan voorbereiden. Aan het eind van de middag had hij een spreekbeurt op een partijbijeenkomst in de regio. Over de problemen met jeugdige criminelen en wat hij eraan zou gaan doen. Vaak begon dit gedrag met spijbelen, realiseerde hij zich. Met schooluitval. Als zijn eigen dochter maar niet ontspoorde. Hij schudde de gedachte snel van zich af. Nee, dat was niet erg waarschijnlijk. Claire en hij zouden er heus wel weer in slagen haar ervan te doordringen dat ze naar school moest, leuk of niet, en haar in het gareel te houden. Vorig jaar was dat ook gelukt.

Dit overdenkende, besloot hij dat het beter was om nu meteen bij Eva langs te lopen en haar aan te spreken op haar spijbelgedrag. Zoiets kon je maar beter dezelfde dag doen. Hij stond op van zijn bureaustoel. Nog voor hij bij de deur was, ging zijn telefoon. De vertrouwelijke lijn.

“Met Paul van Berckel,” nam hij op.

“Ha, dag Paul, met Frank.”

Zijn secretaris-generaal. Als de hoogste ambtenaar hem belde, was er doorgaans iets aan de hand.

“Ik zit met een zeer spoedeisende kwestie. Er is juridisch geharrewar tussen onze koningin en een van haar nichtjes,” legde hij uit.

“Ik luister,” reageerde Paul kalm.

Toen ze de zaak besproken hadden en verschillende oplossingen de revue gepasseerd waren, beëindigde Paul het gesprek. Bijna gelijktijdig werd er op zijn deur geklopt. Het was Jan de Jong, zijn chauffeur.

“We moeten nu echt gaan, anders halen we uw volgende bestemming niet op tijd.”

“Ik kom meteen,” antwoordde Paul resoluut.

Eva had geluk, dacht hij, een vader met weinig tijd kon soms ook een zegen zijn. Paul besloot Claire in de auto te bellen, zodat zij er in ieder geval van afwist.

Twee

1989

Wat lag haar bureau weer vol! Na een korte vakantie was er altijd veel post. Alsof je weken weg was geweest in plaats van een paar dagen.

Iemand had een dagvaarding in de bus gedaan. Net op tijd, beoordeelde ze. Ze kon nog de juiste acties ondernemen. Verder een brief in de zaak Mulder tegen Brandsma. De wederpartij bleef maar tegen beter weten in ontkennen dat hij iets met de letselschade te maken had, terwijl hij in de strafzaak toch al veroordeeld was voor de vechtpartij. Of was hij de afgelopen week in hoger beroep gegaan? Snel liep ze de post door. Ze plakte geeltjes met instructies op de dossiers. Ze wilde net de telefoon pakken om de rechtbank over een zaak te bellen, toen Hans, haar collega, zijn hoofd om de deur stak.

“Ga je mee koffiedrinken? Volgens mij is het daar tijd voor.”

“Ik kom eraan,” antwoordde Claire, “ik pak nog even wat dossiers om aan Claudia te geven.”

Met in haar handen een aardige stapel mappen liep ze naar de trap. Het was een brede, eikenhouten trap, met een balustrade. Hij kwam uit op de enorme hal van het kantoor. Claire keek naar beneden. Daar zat die leuke, blonde man weer. Ze had hem hier al eens eerder gezien. Hij zag er jeugdig uit hoewel hij een klassiek donkerblauw pak droeg, maar wel met een gele das. Hij leek haar een bankman of zoiets.

Claire lette niet goed op terwijl ze naar de cliënt in de hal keek. Ze miste een traptree en gleed weg – haar dossiers vielen uit haar handen. Ze voelde zich hevig gegeneerd.

De man sprong op van de bank en haastte zich naar haar toe. “Gaat het een beetje?” vroeg hij vriendelijk.

Ze knikte. Hij hielp haar overeind. Ze was wel geschrokken, maar gelukkig goed terechtgekomen. Ze was maar van een paar treden afgegleden. Automatisch voelde ze aan haar buik.

“Gaat het echt wel?” Hij keek haar onderzoekend aan.

“Ja hoor,” antwoordde ze vriendelijk maar beslist. Ze vond het een vervelende situatie. Ze verzamelde haar dossiers weer.

Hans, die was komen kijken waar ze bleef, bemoeide zich er nu ook mee. “Claire, alles goed?” vroeg hij bezorgd.

“Jaja,” reageerde Claire kort.

“Een gevallen vrouw is altijd zeer bevallig,” grapte Hans.

Geen leuke opmerking in haar situatie. Claire keek met ingehouden irritatie zijn kant op. Zoveel aandacht hoefde nu ook weer niet. Ze bedankte de man die haar overeind geholpen had.

“Ik zal me even voorstellen. Ik ben Paul van Berckel.” Hij gaf haar een hand.

“Mijn naam is Claire Geertsema. Leuk om kennis te maken.”

“Dan ben ik dus cliënt bij jouw vader?”

Claire moest lachen. “Nee, bij mijn oom. Marcus is een broer van mijn vader.”

Ze namen afscheid.

Marcus stak zijn hoofd om de deur van zijn kamer en maakte een uitnodigend gebaar. “Paul, kom verder.”

Hij liep naar de advocaat toe. “Dag Marcus. Leuk nichtje heb je.”

Hij knikte instemmend. “Ze werkt hier nu een jaar als advocaat-stagiaire, ik ben haar patroon en dat gaat heel goed. Haar vader was ook advocaat. Volgens mij zit het in onze genen! Als ze nu maar niet ...” Plotseling brak Marcus zijn zin af en vervolgde: “Paul, ik heb een brief gekregen van de advocaat van Mandy. Ze wil in de VS blijven en eist de voogdij over Lisa op. Ze heeft als voorkeur uitgesproken dat de jongens bij jou blijven. Ze is van mening dat ze bij jou het beste op hun plek zijn. Als ze ook voor Jeroen en Vincent moet zorgen, dan vindt ze dat ze te weinig mogelijkheden heeft om in haar geboorteland een nieuw leven op te bouwen.”

Paul begreep hier niets van. Hoe kon ze zomaar afstand doen van de jongens? Die waren nog maar net een en tweeënhalf jaar oud. Dat ze hem niet meer wilde zien, oké, dat was heel verdrietig, maar dat moest hij noodgedwongen accepteren.

Marcus ging verder: “Paul, ze wil verder geen omgangsregeling met de jongens, geen alimentatie voor zichzelf of Lisa. De keerzijde is wel dat jij Lisa dan ook niet meer zult zien.”

Paul schudde ontstemd zijn hoofd. “Marcus, wat moet ik hiermee? Ik kan en wil niet zomaar afstand doen van mijn dochter. Ze is bijna vijf jaar en zal zich afvragen waar ik gebleven ben. En hoe kan Mandy de jongens zo makkelijk opgeven?”

Marcus begreep dat Paul onaangenaam verrast was. “Je moet er eerst maar eens rustig over nadenken. Het lijkt erop dat ze verder geen aanspraak wil maken op jullie gemeenschappelijke vermogen. Ze wil haar Nederlandse periode afsluiten en haar leven in Amerika weer oppakken. Dat betekent voor jou dat ook jij een nieuw leven kunt beginnen, zonder enorme verplichtingen vanuit het verleden.” Marcus hoopte dat het be-